

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА**

МИХАЙЛЮК ЛЮБОВ ВАСИЛІВНА

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК
З ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ
ДЛЯ СТУДЕНТІВ 4-5 КУРСІВ,
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ «АНГЛІЙСЬКА МОВА І ЛІТЕРАТУРА»**

Івано-Франківськ

2019

УДК 811.111:371.133(07)

ББК 81(2Англ)

М69

Навчально-методичний посібник з педагогічної практики для студентів 4-5 курсів, спеціальність «Англійська мова і література». Михайлюк Л.В. – Івано-Франківськ, 2019. – 32 с.

Навчально-методичний посібник містить інформацію про мету та зміст практики, форми і методи контролю, вимоги до звіту, перелік документації про проходження практики та взірці її оформлення, літературу для самопідготовки. Даний посібник має сприяти якісній підготовці студентів до проходження педагогічної практики.

Автор: Михайлюк Любов Василівна,

старший викладач

кафедри англійської філології

Прикарпатського національного університету

імені Василя Стефаника

Рецензенти: Довбуш Ольга Іллівна,

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри англійської філології

та методики навчання англійської мови

Тернопільського національного педагогічного університету

імені Володимира Гнатюка

Маруневич Божена Михайлівна,

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри німецької філології

Прикарпатського національного університету

імені Василя Стефаника.

Посібник затверджено на засіданні кафедри англійської філології від 23 вересня 2019 р., протокол №2.

Передмова

Даний навчально-методичний посібник базується на робочій програмі проходження виробничої практики студентів денної форми навчання з напрямку підготовки 6.020303 «Англійська мова і література» (2013 рік).

Пропонований навчально-методичний посібник рекомендовано для студентів 4-5 курсів факультету іноземних мов. Його мета полягає в якісній підготовці до проходження педагогічної практики та в подальшій реалізації педагогічних функцій викладача англійської мови.

Брошура складається з

- 1) вимог до звіту
- 2) переліку документації
- 3) взірців оформлення документації
- 4) літератури для самопідготовки
- 5) списку лексики класного вжитку

Мета практики

Практика студентів є невід'ємною складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців університету і спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих студентами за час навчання, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь, формування та розвиток у студентів професійного вміння приймати самостійні рішення в умовах конкретної професійної ситуації, оволодіння сучасними методами, формами організації праці, знаряддям праці в галузі їхньої майбутньої спеціальності (англійська мова і література), визначених освітньо-кваліфікаційною характеристикою підготовки фахівців відповідного напрямку (035.041. Філологія).

Практика студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення при одержанні потрібного достатнього обсягу практичних умінь і знань відповідно до різних ОКР: бакалавр, магістр.

Метою практики на факультеті іноземних мов є оволодіння студентами сучасними методами, принципами та засобами навчання іноземних мов, формування у них на базі психолого-педагогічних і фахових знань професійних умінь та навичок для здійснення навчально-виховного процесу з іноземної мови в закладах освіти, а також самостійно вирішувати типові професійні завдання, передбачені вимогами освітньо-кваліфікаційного рівня учителя іноземних мов; для магістрів – застосування та продукування нових знань для вирішення проблемних педагогічних і науково-дослідних завдань в галузі навчання іноземних мов в середній та вищій школах.

Зміст практики

Студенти факультету іноземних мов за напрямом підготовки 035.041. Філологія, спеціальність «Англійська мова і література» проходять педагогічну практику на 4-5 курсах.

Практика для студентів 4 курсу з англійської мови (ОКР бакалавр) проводиться в 5-8 класах протягом 6 тижнів. Кожен студент закріплюється за одним з 5-8 класів, де він виступає в ролі вчителя-предметника та класного керівника. При розподілі студентів за класами керівник-методист враховує якість

їх мовної і методичної підготовки та ділові якості. Кожен студент проводить 10 залікових уроків за період практики.

Практика для студентів 5 курсу (ОКР магістр) проводиться на факультеті іноземних мов при кафедрі англійської філології протягом 4 тижнів. Студенти-магістри проходять асистентську практику на молодших курсах, проводячи пари з практика англійської мови, практичної граматики, практичної фонетики (4-8 пар) та виконуючи функції куратора закріпленої групи.

Робота кожного практиканта планується відповідно до тематичних і поурочних планів вчителя-предметника і викладача відповідно, включаючи такі аспекти:

- 1) відбір навчального матеріалу на один або серію уроків згідно з обраною метою;
- 2) урахування взаємозалежності рецептивних і експресивних форм роботи при засвоєнні навчального матеріалу та формуванні практичних навичок і вмінь;
- 3) поєднання навчального матеріалу з різними видами немовної діяльності;
- 4) обладнання уроку засобами наочності та використання ТЗН.

Важливе місце в правильній організації і проходженні студентом практики має індивідуальний план. Він складається студентом на кожен день практики на підставі даних, отриманих від класного керівника і куратора відповідно та вчителя-предметника і викладача відповідно, а також власного спостереження за класом і групою відповідно.

Індивідуальні завдання

Під час проходження педагогічної практики передбачається виконання індивідуального завдання, яке визначається вчителем/викладачем або вибирається самим студентом. Нижче наводиться орієнтовний список індивідуальних завдань:

- 1) Патріотичне виховання учнів на уроках англійської мови.
- 2) Робота над вихованням загальнолюдських цінностей у школярів засобами англійської мови.
- 3) Навчання читанню на початковому етапі навчання.
- 4) Шляхи створення різних мовних ситуацій.

- 5) Робота над віршами, піснями на уроках англійської мови та на позакласних заняттях.
- 6) Естетичне виховання на уроках англійської мови.
- 7) Навчання монологічному мовленню на середньому та старшому етапах навчання.
- 8) Робота над текстом в залежності від методичної мети.
- 9) Навчання діалогічному мовленню на середньому та старшому етапах навчання.
- 10) Використання технічних засобів та видів наочності.
- 11) Використання гри та елементів змагання в різних класах та мета їх проведення.
- 12) Використання новинок методичної науки в проведенні уроків англійської мови.
- 13) Мовна зарядка та мовна підготовка в різних класах та їх цільове призначення.
- 14) Робота над лексичним та граматичним матеріалом на різних ступенях навчання.
- 15) Розвиток непередготовленого мовлення.
- 16) Роль тестів при вивченні іноземної мови.
- 17) Мультимедійні інновації в процесі вивчення іноземної мови.
- 18) Проектна робота як засіб розвитку творчої особистості учня.
- 19) Новітні інтерактивні технології при вивченні іноземної мови.
- 20) Нестандартні уроки як засіб підвищення ефективності навчальної діяльності учня.

Поурочне планування

Кожний урок має навчальну, розвиваючу і виховну цілі. Добре спланований урок завжди передбачає різноманітні форми роботи. Планування не можна вважати вдалим, якщо не застосовуються прийоми зняття робочого напруження та створення гарного настрою учнів. Сучасний урок будується залежно від конкретних потреб і умов навчання.

Плануючи урок, студент-практикант повинен враховувати такі основні фактори:

1. Місце, яке урок займає в системі планування, зокрема у вивченні учної теми (початок опрацювання матеріалу, тренування чи підсумки).
2. Мовний матеріал, що підлягає опрацюванню протягом року, і послідовність роботи над ним.
3. Навички і вміння, які слід розвивати на уроці, та їх пропозиції.
4. Форми тренувальної роботи.
5. Матеріал підручника, наочність, звукозаписи та інші навчальні посібники, які можна використати на уроці.

Успіх кожного уроку знаходиться в прямій залежності від:

- а) збільшення часу на тренування учнів,
- б) збереження протягом уроку контролю над класом,
- в) зменшення стомлення як учнів, так і вчителів.

Орієнтовна схема плану уроку

(The Outline of the Lesson)

(The Notes of the Lesson)

1. The subject of the lesson:
2. The aims of the lesson:
 - practical
 - educational
 - cultural
3. The audio-visual aids:

The Procedure of the Lesson

I Preliminaries

II Pronunciation (or conversational) warm-up

III Home-lesson check

IV New material presentation

V Consolidation of a new material (or follow-up)

VI Relaxation period (or paired work)

VII Setting the home-work

VIII Evaluation (appreciation, grading)

Взірець уроку

The Sample Lesson Plan

7th form

1. The subject of the lesson: Cinema. My Favourite Film.

2. The aims:

- **practical:** to introduce the new vocabulary (sailor, animated cartoon, documentary, western, soap opera, musical, adventure film, horror film, melodrama, science fiction film, feature film, detective film, comedy, thriller);
- **educational:** to develop attention and imagination on the part of the pupils;
- **cultural:** to teach pupils to value cinematography and differentiate between genres.

3. The audio-visual aids: hand-outs, pictures of film stars.

THE PROCEDURE OF THE LESSON

I. Preliminaries

-Good morning, pupils! Sit down, please. Well, who is on duty today? Oksana, you are, OK. Will you clean the blackboard, please? Thank you! Let's call the register. Answer from your seats, please. Ivan is absent today. What is the matter with him? Oh, I hope he will recover soon!

II. Pronunciation warm-up

Today I will explain to you how to pronounce the sound [i:] correctly. And we will see where this sound is used. For you to understand properly I'll speak in Ukrainian.

Отже, щоб правильно вимовити звук [i:], язик повинен знаходитися в передній частині ротової порожнини, кінчик язика повинен бути піднятим в напрямку до піднебіння, а губи повинні розтягнутися таким чином, щоб утворити вузьку щілину. Let's try. All pronounce after me – [i:]. So, you see, this sound is very pleasant because while pronouncing it, smiles appear on our faces. На письмі цей звук передається наступним чином (*hand-outs 1*):

e- *me, be*

ee- *feet, meet*

ea- *tea, meat*

ie- *piece, niece*

ey- *key*

i- *machine* (в словах французького походження, адже ви знаєте, що англійська мова запозичила багато слів з інших мов, зокрема велику кількість з французької мови)

Now I am going to give a sheet of paper to each pair of pupils and we will practise our pronunciation. In the first task you will see in which positions in the words the sound [i:] can be used (*hand-outs II*).

[i:] at the end of words

free, (Repeat it all together) *we, three, she, see, sea*. (Besides, do you know what's the difference between the last 2 words? Can you translate them?)

[i:] in the middle of words

need, clean, meal, seat, deep, green

[i:] at the beginning of words

eat, evening, evil, equal

Let's read some word combinations, sentences and proverbs with this sound. Vita, start please (*hand-outs III*).

Freedom and peace. (Try to translate)

Seeing is believing.

Extremes meet. (You know what the word "extreme" in the phrase "extreme sport" means – небезпечний, той, що передбачає ризик і, відповідно, викид адреналіну, але перше значення цього слова – крайній. Тут це іменник – крайність, протилежність. Все речення можна перекласти «Протилежності сходяться»)

To be or not to be?! (Do you know who said these words? I will give you a hint – it is a very famous character of the English literature! Yes, you are right, Oleh. Hamlet said that)

Rest in peace / R.I.P. (These words are sad because people say them when someone has died. Хай спочиває в мирі)

A friend in need is a friend indeed. (This is a very popular proverb in English)

We also have a small rhyme here. All words are familiar to you, probably except the word “sailor”. It means “моряк”. First I’ll read it and then you’ll repeat it in chorus (*hand-outs IV*).

A sailor went to sea

To see what he could see

But all he could see

Was sea, sea, sea.

You are to learn this rhyme by heart for the next lesson.

III. Home-lesson checking

Let’s pass over to your home-task. You were to prepare Exercises 16-19, p.65 dealing with the comparative and superlative forms of the adjective. Are you ready with that? Let’s check in chain fashion, one sentence per one pupil. Does anyone have any questions? Yura, you were absent last time. Did you manage to understand the topic? Great!

IV. New material presentation

Today we will start a new lesson under the title “Cinema. My Favourite Film”. We will get acquainted with the new vocabulary concerning the given topic and will discuss some points about films that are interesting for you. First of all, let me ask you what kinds of films you like. Bohdan, do you like comedies? Mariia, what do you think about romantic films? Katia, how often do you visit cinemas?

There is a good word to describe a kind of a film: **genre** [*'ʒɒŋrə*] *a particular type of art, writing, music etc., which has certain features that all examples of this type share.* Now take a look at your hand-outs. You need to match the name of a film/movie genre in Ukrainian with its equivalent in English. (You know that English has two major variants – British and American. The British would say “film” and the Americans would say “movie”) (*hand-outs V*).

FILM (movie) GENRES

1) (animated) cartoon

2) western

3) documentary (film)

a) фільм жахів

b) науково-фантастичний фільм

c) пригодницький фільм

4) musical (film)	d) комедія
5) horror film	e) мультфільм
6) adventure film	f) (мело)драма
7) science fiction film	g) (шпигунський) трилер
8) feature film	h) серіал
9) detective film	i) вестерн
10) soap opera	j) документальний фільм
11) comedy	k) детектив
12) (spy) thriller	l) художній фільм
13) (melo)drama	m) музичний фільм/ мюзикл
14) series	n) мильна опера

Good for you! You did really great!

Now have a look at your hand-out entitled “My Favourite Film”. You can see some missed words. You are to choose the word from the word-set and insert the one you think is appropriate (*hand-outs VI*).

films, Leonardo DiCaprio, Titanic, cinema, actress, iceberg, actors, Oscars, tragedy, fame, director

My Favourite Film

I like going to the cinema. When I have free time, I always go to see some new films. There is a cinema not far from my house and I often go there with my friends. I prefer feature films. It's a pity the life is so difficult nowadays, but people want to relax a little and to laugh. As for me, I am fond of true-to-life films describing the life of ordinary people, their feelings and problems. As a rule, such films leave a deep impression upon me. My favourite film which I have seen lately is “Titanic”.

It is a foreign film that was produced by a famous director James Cameron. This film tells us about the real tragedy of the British passenger liner “RMS Titanic”. It was supposed to be unsinkable but stuck on an iceberg and sank off Newfoundland on its first voyage in 1912. There were many victims – 1513 lives were lost. While watching the film, I was mostly impressed by the performance of the actors. A young actor Leonardo

DiCaprio and a beautiful actress Kate Winslet played the leading parts. This film achieved a worldwide fame. It won 11 Oscars in 1998.

Have you seen this film? Do you agree that it is the best film of all times?

V. Consolidation of the new material

For you to revise the genres of films I will name a film and you are to guess its genre, for example whether it is a comedy or a detective film, a soap opera or a thriller. Do you understand the task? Please, use hand-outs while guessing. Let's start! (*hand-outs VII*)

- "Sherlock Holmes" – a detective film
- "Harry Potter and the Philosopher's Stone" – a fiction/adventure film
- "Sponge Bob" – a cartoon
- "Santa Barbara" – a soap opera
- "Titanic" – a drama
- "The Scream" – a horror film
- "The Cowboys" – a western

VI. Relaxation period

You were working hard during the lesson, so as a reward we will have some fun. I give each pair of pupils a picture with a famous film star. You are to guess who that person is and name at least one film where s/he played (*hand-outs VIII*).

1. Johnny Depp – "Pirates of the Caribbean", "Alice in Wonderland", "Charlie and the Chocolate Factory".
2. Leonardo DiCaprio – "Titanic", "The Aviator", "The Great Gatsby".
3. Alyssa Milana – "The Charmed", "Melrose Place".
4. Miley Cyrus – "Hanna Montana", "LOL".
5. Brad Pitt – "Mr. & Mrs. Smith", "Troy".
6. Jennifer Aniston – "The Friends", "Marley and Me".
7. Arnold Schwarznegger – "The Terminator", "The Kindergarten Cop".
8. Keanu Reeves – "The Matrix", "Sweet November".

VII. Setting the home-task

For the next lesson, which will be on Friday, you are to learn the rhyme about the sailor by heart and write a composition (at least 10 sentences) about your favourite film. The text “My Favourite Film” may serve as an example for you. If anything is not clear, I’m always open to your questions.

На наступний раз вам потрібно вивчити напам’ять вірш про моряка і скласти невеликий твір (принаймні 10 речень) про ваш улюблений фільм. За зразок візьміть текст «Мій улюблений фільм». Якщо виникнуть якісь труднощі, я завжди рада допомогти.

VIII. Evaluation

Today I am extremely pleased with the work of the class and I’ll evaluate the most active students. Oksana, you’ve managed to improve some of your sounds. Besides, you are well-acquainted with cinematography. You deserve 11 points. Taras, you were active and worked well, so your deserve 11 points too. Oleh, all your mistakes come through carelessness, be more attentive next time. Today your mark is 10 points. Mariia, you are a gifted pupil but a lazy one. Try to work harder. Today I give you 9 points. That seems to be all for today. Good-bye! See you on Friday!

Hand-outs

I.

e- *me, be*

ee- *feet, meet*

ea- *tea, meat*

ie- *piece, niece*

ey- *key*

i- *machine*

II.

[i:] at the end of words

free, we, three, she, see, sea

[i:] in the middle of words

need, clean, meal, seat, deep, green

[i:] at the beginning of words

eat, evening, evil, equal

III.

Freedom and peace.

Seeing is believing.

Extremes meet.

(To be or not to be?!

Rest in peace / R.I.P.

A friend in need is a friend indeed.

IV.

A sailor went to sea

To see what he could see

But all he could see

Was sea, sea, sea.

V.

FILM (movie) GENRES

15)	(animated) cartoon	a) фільм жахів
16)	western	b) науково-фантастичний фільм
17)	documentary (film)	c) пригодницький фільм
18)	musical (film)	d) комедія
19)	horror film	e) мультфільм
20)	adventure film	f) (мело)драма
21)	science fiction film	g) (шпигунський) трилер
22)	feature film	h) серіал
23)	detective film	i) вестерн
24)	soap opera	j) документальний фільм
25)	comedy	k) детектив
26)	(spy) thriller	l) художній фільм
27)	(melo)drama	m) музичний фільм/ мюзикл

VI.

films, Leonardo DiCaprio, "Titanic", cinema, actress, iceberg, actors, Oscars, tragedy, fame, director

My Favourite Film

I like going to the _____. When I have free time, I always go to see some new _____. There is a cinema not far from my house and I often go there with my friends. I prefer feature films. It's a pity the life is so difficult nowadays, but people want to relax a little and to laugh. As for me, I am fond of true-to-life films describing the life of ordinary people, their feelings and problems. As a rule, such films leave a deep impression upon me. My favourite film which I have seen lately is _____.

It is a foreign film that was produced by a famous _____ James Cameron. This film tells us about the real _____ of the British passenger liner "RMS Titanic". It was supposed to be unsinkable but stuck on an _____ and sank off Newfoundland on its first voyage in 1912. There were many victims – 1513 lives were lost. While watching the film, I was mostly impressed by the performance of the _____. A young actor _____ and a beautiful _____ Kate Winslet played the leading parts. This film achieved a worldwide _____. It won 11 _____ in 1998.

VII.

- "Sherlock Holmes"
- "Harry Potter and the Philosopher's Stone"
- "Sponge Bob"
- "Santa Barbara"
- "Titanic"
- "The Scream"
- "The Cowboys"

VIII.

1. Johnny Depp

2. Leonardo DiCaprio
3. Alyssa Milana
4. Miley Cyrus
5. Brad Pitt
6. Jennifer Aniston
7. Arnold Schwarznegger
8. Keanu Reeves

Спостереження і методичний аналіз педагогічного досвіду

Подану схему аналізу рекомендується використовувати як при складанні плану передбаченого уроку, так і при аналізі проведеного уроку. Вона допоможе студентам-практикантам пов'язати знання теорії з практикою навчання, навчить узагальнювати і робити висновки по уроку в цілому, допоможе швидше оволодіти механізмом планування.

Схема аналізу уроку англійської мови

1. Аналіз методичної структури та змісту уроку. Мета та тип уроку.

- Правомірність поставленої мети. Зв'язок даного уроку з попереднім.
- Визначення типу уроку та його місця в системі інших уроків з даної теми.

2. Організація початку уроку.

- Чи готовий клас до занять?
- Коли і як учитель ознайомив учнів з основними завданнями уроку?
- Який зв'язок цього уроку з попереднім по цільовій настанові та мовному матеріалу?
- Як були організовані учні на виконання запланованих видів роботи?
- В якій формі проводилася мовна та фонетична зарядка, яка їх мета та зв'язок з наступними етапами уроку?
- Чи використовувалась наочність при проведенні зарядки?
- Який характер мала зарядка: керований чи самостійний?
- Як ще можна почати урок?

3. Етап ознайомлення з новим мовним матеріалом.

- Скільки лексичних одиниць і модельних фраз вводилось на уроці?

- Чи правильно були вибрані шляхи семантизації на даному уроці (контекст, наочність, синоніми, антоніми, переклад, конкретна ситуація)?
- Як працював учитель над розширенням філологічного кругозору учнів у процесі роботи над словами?
- Як учитель перевіряв розуміння учнями нового навчального матеріалу (демонстрація предмету на картині, виконання дії, читання, переклад)?
- Які види наочності використовувалися на уроці (предмети, муляжі, картини, мовні взірці на плівках)?
- Наскільки вміло учитель використовував на уроці наочність (якість наочності та її вербальне супроводження)?
- Як підтримувалася увага класу в цілому і увага окремих учнів?

4. Етап тренування.

- Як учні засвоїли новий матеріал уроку?
- Як контролювалось засвоєння лексики (граматики)?
- Чи створив учитель необхідну мотивацію для використання нових лексичних одиниць у мові? Якими способами (картини, прості і ситуативні, серії картин, роздатковий матеріал)?
- Чи були труднощі у засвоєнні нового матеріалу? Які шляхи їх подолання ви можете запропонувати?
- Які режими роботи використовувались на даному уроці при відпрацюванні структурного оформлення висловлювання на рівні речення?

5. Етап засвоєння.

- Які режими роботи використовувались учителем при роботі над мовними зразками?
- Які типи реплік використовувались учнями на уроці (прохання, наказ, запрошення, уточнення, доповнення)?
- Чи було чітким і цілеспрямованим формування завдання?
- Чи були дії учнів при виконанні вправ адекватними формулюванню завдань?

- Чи використовувались навчальні діалоги та навчальні ігри на даному уроці?
- Які ситуації використовувались на даному уроці (навчальні, реальні); чи викликали ці ситуації інтерес учнів, чи враховували їх життєвий досвід та мовні можливості?
- Які види роботи над діалогом застосовувалися на даному етапі (навчальний діалог, керований вчителем, самостійний діалог)?
- Чи використовувались аудіовізуальні засоби на даному етапі? З якою метою (для стимулювання початку діалогу, для підказки змісту діалогу, для дотримання логіки викладу)?
- Чи відповідало діалогічне мовлення учнів на даному етапі уроку програмним вимогам (критерії діалогічного мовлення: ситуативність, комунікативна швидкість реакції, емоційна забарвленість реплік, ініціативність, логічність висловлювання, його обсяг)?
- Як виправлялися допущені помилки?
- Які види роботи над монологічним мовленням проводилися на уроці (мікромонолог за взірцем, за темою, по ситуації, по картині)?
- Чи було на даному уроці самостійне мовлення учнів (по новій картині, по ситуації, по темі, передача своїми словами прослуханого або прочитаного тексту)?
- Чи відповідало монологічне мовлення учнів програмним вимогам (критерії монологічного мовлення: композиція, логіка, темп, обсяг, змістовна завершеність)?
- Чи приділяв учитель увагу фонетичному оформленню мови учнів (інтонація, ритм, логічний наголос)?
- Як вчитель підтримував інтерес учнів на даному етапі?
- Які моральні риси особистості виховувалися на даному етапі?

6. Етап розвитку навичок аудіювання

- Які вправи використовувалися на уроці для розвитку навичок аудіювання?

- Які тексти використовувалися для цілескерованого навчання аудіюванню (побудовані на знайомому мовному матеріалі, з певною кількістю незнайомих слів)?
- Яка інформативна цінність аудіоматеріалу, його доступність і виховна скерованість?
- Чи було дане попереднє завдання, яке?
- Як контролювалось розуміння прослуханого?
- Що виявив учитель у ході контролю (точність, розуміння всього тексту чи розуміння загального змісту прослуханого)?
- Чи зазнавали учні труднощів при аудіюванні? Чому?
- Як шляхи їх подолання ви можете запропонувати?

7. Робота з підручником

- Чи чітко була вказана цільова настанова для читання?
- На якому матеріалі відроблялась техніка читання вголос (на основі взірця, читання тематичних текстів)?
- Яке співвідношення індивідуального і хорового читання на уроці?
- Як виправлялися помилки при читанні?
- Як здійснювалось навчання читанню про себе?
- Яке співвідношення читання вголос і про себе на даному уроці?
- Як реалізуються загальноосвітні та виховні цілі в процесі роботи над текстом?
- Як ви провели виховний момент на базі цього тексту?
- Які способи активації розмовної та мовленнєвої діяльності учнів використовував учитель (стимул, вправи на розвиток здогадок)?
- Які вправи вибрав учитель для перевірки розуміння прочитаного, їх методична доцільність?
- Що контролював учитель (швидкість читання, його фонетичне оформлення, вміння розуміти прочитане)?

8. Домашнє завдання

- Як було пояснене домашнє завдання?
- Який його обсяг, зміст, ступінь складності для учнів?

- Чи перевірів учитель правильність запису домашнього завдання учнями?
- Чи було підготовлене домашнє завдання ходом уроку?
- Чи викликало домашнє завдання інтерес учнів?
- Чи було домашнє завдання базою для роботи на наступному уроці?
- Чи приймалися до уваги індивідуальні особливості учнів?
- Чи вчасно було дане домашнє завдання?

9. Кінець уроку

- Чи були зроблені висновки в кінці уроку?
- Чи організовано пройшов кінець уроку?
- Чи були аргументовані оцінки учнів?
- Яка об'єктивність і виховна направленість оцінок на цьому уроці?

Схема аналізу позакласного заходу з англійської мови

1. Тема заходу, її актуальність та зв'язок з сучасністю.
2. Кількість зайнятих в ньому учнів.
3. Мета заходу, його дидактичні завдання. Місце даного заходу в загальному плані роботи (школи).
4. Відповідність змісту і формі запланованої мети та поставленого завдання:
 - пізнавальне значення заходу;
 - його ідейно-національна скерованість;
 - значення заходу для підвищення інтересу учнів до предмету;
 - його роль у вихованні школярів;
 - врахування вікових та індивідуально-психологічних особливостей учнів;
 - врахування міжпредметних зв'язків.
5. Зв'язок матеріалу, який використовувався для підготовки позакласного заходу, з навчальним матеріалом, який вивчається на уроці (тематика, мовний матеріал).
6. Творчий елемент у діяльності учителя та учнів.
7. Рівень підготовки заходу:
 - володіння мовою школярів (їх виступи);
 - музичне оформлення;

- використання ТЗН;
 - відповідність наочності естетичним нормам та дидактичним завданням заходу.
8. Відношення учнів до заходу:
- активність;
 - дисциплінованість;
 - зацікавленість.
9. Аналіз діяльності вчителя та його вмінь:
- педагогічно доцільно керувати колективом школярів під час проведення заходу;
 - визначити доручення окремим учням;
 - залучати всіх учнів до роботи, особливу увагу приділяти пасивним дітям.
10. Педагогічний такт учителя.
11. Психологічний клімат позакласного заходу.
12. Виховна ефективність заходу, його роль у формуванні всебічно та гармонійно розвинутої особистості школяра.
13. Загальне враження від заходу (наскільки досягнута мета, чи вирішені поставлені завдання, чи задоволені самі учасники та глядачі).
14. Пропозиції щодо усунення недоліків заходу (в сценарії, в методиці проведення).

Форми і методи контролю

На базі практики старости груп ведуть груповий журнал, де фіксують відвідування студентами школи та проведення уроків і позакласних заходів. Кожен урок оцінюється вчителем-предметником і методистом фахової кафедри. Результати поточного контролю є підставою для підсумкової оцінки з спеціальності. Всі студенти-практиканти ведуть особистий щоденник практики для поточних записів та складання підсумкового звіту з практики.

Вимоги до звіту

У звіті повинно бути коротко і конкретно описана робота, особисто виконана студентом:

- кількість проведених уроків;
- кількість і теми проведених виховних заходів з англійської мови;
- кількість і теми проведених виховних заходів як класний керівник;
- інформація про психолого-педагогічну характеристику на учня.

У звітах не повинно бути дослівного переписування матеріалів баз практики (історії бази, технічних засобів тощо), а також цитування літературних джерел.

Складений студентом звіт повинен мати наскрізну нумерацію сторінок. Аркуші звіту повинні бути скріплені.

Звіт перевіряється і затверджується керівником практики від бази і навчального закладу.

Для узагальнення матеріалів, зібраних під час практики і підготовки звіту, студентам в кінці практики відводиться 7 днів.

Оформлення документації

1. Розгорнутий конспект одного з уроків англійської мови (англійською мовою).
2. Аналіз уроку англійської мови, проведеного іншим студентом-практикантом (українською мовою).
3. Сценарій позакласного заходу з англійської мови (англійською мовою).
4. Аналіз позакласного заходу з англійської мови, проведеного іншим студентом-практикантом (українською мовою).
5. Характеристика на студента-практиканта, завірена директором школи, вчителем-предметником, класним керівником.
6. Психолого-педагогічна характеристика на учня (4 курс), на групу (магістрам).
7. Конспекти позакласних заходів як класний керівник (4 курс – 2 заходи), як куратор групи (магістрам – 1 захід).
8. Звіт студента-практиканта.
9. Індивідуальний щоденник студента-практиканта.
10. Індивідуальне завдання студента-практиканта.

Вся документація подається в картонній папці з титульною сторінкою такого взірця:

<p style="text-align: center;">МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА</p> <p style="text-align: center;">Документація про проходження педагогічної практики студента групи №.., ПШБ, в <u>назва освітнього закладу</u> з ... по <u>термін проходження</u></p> <p style="text-align: right;">Методисти: - фаховий: <u>ПШБ</u> - з педагогіки: <u>ПШБ</u> - з психології: <u>ПШБ</u></p> <p style="text-align: center;">Івано-Франківськ 2019</p>

Підтвердження підсумків практики

Результати практики підводяться на підсумковій конференції. Диференційна оцінка з практики враховується на рівні з іншими оцінками, які характеризують успішність студента. Загальна оцінка виводиться на основі:

- оцінки за знання лексики класного вжитку;
- за проведені уроки та позакласні заходи з англійської мови;
- за володіння методикою;
- за проведені позакласні заходи як класний керівник/куратор;
- за психолого-педагогічну характеристику на учня (4 курс), групу (магістри);
- за оформлення документації;
- за індивідуальне завдання.

Студент, що не виконав програму практики і отримав незадовільний відгук на базі практики або незадовільну оцінку при складанні екзамену, направляється на практику вдруге, в період канікул, або відраховується з навчального закладу.

Керівник практики інформує адміністрацію навчального закладу щодо фактичних термінів початку і закінчення практики, складу груп студентів, які пройшли практику, їх дисципліни, стану охорони праці і протипожежної безпеки на базі практики та з інших питань організації і проведення практики.

Список лексики класного вжитку

I. Preliminaries of the lesson

1. Let's call the register (roll).
2. Now children rise as I call your names.
3. I'll call the pupils by their surnames.
4. Answer from your seat.
5. Who's absent today?
6. Wet the duster.
7. Will you go and fetch (bring) some chalk (duster), please?
8. This lies within the range of your duties.
9. Clean the board, please.
10. Write the date in the top right-hand corner.
11. You are late. What's your excuse?
12. That's no excuse.
13. That's a poor excuse.
14. Why were you absent from classes yesterday?
15. Take your seat.

II. Checking the homework

1. Get ready everything for the lesson.
2. Write the date on the blackboard.
3. What was your homework?
4. What have you done for today?
5. What were you given to prepare for today?
6. Why didn't you do the homework?
7. I'll ask questions round the class.
8. First we will review (revise) the old material.

9. Let's refresh the new vocabulary.
10. Try to say the sentence my way.
11. Have another go, a bit faster this time.
12. The answer isn't far to seek.
13. Don't answer at random. Think first.
14. Say as much as you can about...
15. Try to give a fuller and clearer answer to my question.
16. The explanation is so mixed that I don't know which is which.
17. Wait till it's your turn.
18. Listen to me first.
19. Will you come to the front of the room?
20. Put your hand up if you know the answer.
21. Those, who know, raise your hand.
22. Lower your hands. = Put down your hands.
23. Try and guess.
24. Have a guess, it's easy.
25. Think of an example.
26. Stick to English. No backsliding into Ukrainian.
27. So much for you.
28. Now I'll break down (divide) the class into pairs.
29. What page is it on?
30. It's on page one three seven.

III. Treating and evaluating pupils' progress

1. I'm extremely pleased with the work of the class.
2. He speaks English with ease.
3. Very good! The only trouble with you is that...
4. That's right; quite right; correct.
5. You've managed to improve some of your sounds. I'm happy for you.
6. All your mistakes come from carelessness.
7. Practise your English whenever you have a chance to. Remember, accuracy and fluency in speaking come with practice.

8. You must do your very best to catch up with the rest of the class.
9. The answer leaves much to be desired.
10. Again you are uncertain in your answer.
11. You lack confidence in your answer, that's all.
12. There are many gaps in your knowledge.
13. You are a gifted pupil, but a lazy one.
14. I give you an unsatisfactory mark.
15. You deserve a good mark, 9 points.
16. I will give you 10 points.
17. When are you going to improve your bad mark?

IV. Presentation and consolidation of the new material

1. Today we will start a new lesson under the title...
2. Before I start introducing the new material, let us first recall what we have learnt about...
3. We'll devote today's lesson to the preparation for a test in...
4. Today we will have the new grammar material.
5. I want to mention two points before we start.
6. Let's see how much you remember of...
7. To begin with we'll have a running review of...
8. Now for the remaining time we'll have a bit of practice in...
9. That seems to be all for today./That will be all for today.
10. One more reminder.
11. In summing up I would like to say...
12. With that our time is up. We've got to stop.

V. Setting the homework (home-lesson)

1. And with that we come to the end of our lesson.
2. Get out your record-books.
3. Open your record-books and write down (take down, put down) your homework.
4. Study lesson 5 on page 43.
5. Write out all the unfamiliar (new) words and look them up in the dictionary.
6. I hope you'll easily cope with the home-lesson.

7. Prepare to retell the contents of the text in short (in detail).
8. For homework, learn the dialogue on page 12 by heart.
9. Ask (make up, write, compose, construct) 10 questions on the text.
10. Learn the dialogue by heart and prepare to act it out in class with one of your classmates.
11. Prepare to retell (reproduce) the text in your own words.
12. Read the text up to (as far as) page 37.
13. Revise the words and expressions from Lesson 7.

VI. Teaching pronunciation

1. You do not pronounce this sound properly.
2. Listen to my way of saying it.
3. All pronounce (say) after me.
4. You mispronounce the word “sheep”, pronounce the sound long (longer).
5. Repeat it all together (in chorus).
6. Keep up with the rest of the pupils.
7. Draw out this vowel.
8. A bit more energetically. Good now.
9. That’s the way to say it in English.
10. Which words are stressed in this sentence?
11. Put the stress-marks.
12. Shift the stress on...
13. Let’s dwell on his mistakes.
14. Who can correct this mistake?
15. Why do you use the rising tone here?
16. Be careful with voiced endings.
17. Let’s say it all together.

VII. Teaching grammar

1. This is an exception to the general rule.
2. Give some examples on the use of...
3. You know the rules by heart, but you don’t know where to apply them.
4. Mind the word order.

5. How would you explain that?
6. Supply the correct article.
7. Where do you think the article should be put?
8. What is the plural of the word...?
9. The negative of this verb is formed by...
10. The interrogative is made with...
11. Change the verb to the passive voice.
12. Change from direct into indirect speech.
13. Make the following sentence passive.
14. Change the sentence to the future.
15. Write the sentence: in a statement form; in a question form; in a negative form.
16. You've violated grammar rules.
17. Make (form, construct) a sentence.
18. There is no agreement of the predicate and the subject.
19. Point out the principal parts of the sentence.
20. Build a sentence out of the following words.
21. Help him with the grammar rule.
22. Read the 1st sentence of Exercise 2.
23. You may use the grammar rule on page 2.
24. This grammar table will help you to form sentences by analogy.

VIII. Teaching speech

1. Now let's have the question-and-answer period.
2. Now let's invent a situation.
3. Apply the new vocabulary to some speech situation.
4. Try to improvise a dialogue.
5. You are going to be Pete and you will be Ann.
6. Make up a conversation between character A and character B.
7. Make up a dialogue by analogy.
8. Retell the text close to the original.
9. Tell the story in the first person singular.
10. Summarize the contents of the story.

11. Tell the story in your own words.
12. Give the outline of the story.
13. Go on with what you are saying.
14. You've lost the thread of your story.
15. Does anyone like to have a go?
16. Make up dialogues on the topic. Use the text on page 27 as a model.
17. Why didn't you write down the homework in the record-book?
18. That's all for today.
19. Pack up now.
20. Now you are free to go home.
21. The bell was behind time.
22. The bell is about to ring.
23. This is the bell for the break.

IX. Teaching writing

1. Get ready to write, please.
2. Draw a margin.
3. Leave a margin.
4. Make (leave, draw) a margin on the left (right) side of the page.
5. Don't write in the margin.
6. Full stop. End of the paragraph. Fresh sentence.
7. You have done the work in a careless manner.
8. Put down the date. Write the words "Spelling test". I will read you the first passage.
9. Now I'll dictate it sentence by sentence.
10. Mind your own note-book!
11. No cribbing (no cheating, no copying).
12. Hand in your note-books.
13. Pupil on duty, please collect the note-books.
14. This word would be capitalized.
15. Shall I spell it orally or on the blackboard?
16. Next time we will write a composition.
17. While writing, think of the word order.

18. Is the spelling correct?
19. There should be "o" after "t".
20. Be attentive, don't leave out letters.
21. Write from memory.
22. You must improve your penmanship.

X. Teaching reading

1. Now let's pass over to the reading of the text.
2. Where did we leave off last time?
3. We will read sentence by sentence.
4. Begin reading. Each will read in chain fashion.
5. Whose turn is it to read now?
6. It's no use reading without getting sense out of what you are reading.
7. Read the first paragraph.
8. Read as far as the foot of the page and then stop.
9. Try and read a bit more quickly.
10. You are going too fast, read more slowly.
11. You skip words when you read.
12. You have to go over it again.
13. Let's turn to page 15 and go on with reading.
14. Read a little louder.

XI Teaching translation

1. What is the translation of...?
2. How did you translate it?
3. Has anyone a different translation? / Has anyone translated it differently?
4. Translate it word for word.
5. This translation doesn't make sense.
6. The context will guide you.
7. How will you translate that into English if I say...?
8. You failed in translating it properly.

Список додаткової літератури

1. Butt G. Making Assessment Matter. New York : Continium, 2010. 145 p.
2. Greenstein L. What Teachers Really Need to Know about Formative Assessment. Alexandria : ASCD, 2010. 194 p.
3. Hadfield C., Hadfield J. Writing Games. Harlow : Pearson Education Limited, 2005. 109 p.
4. Hadfield J. Intermediate Grammar Games. Harlow : Pearson Education Limited, 2003. 128 p.
5. Hancock M. Pronunciation Games. – Cambridge : Cambridge University Press, 2005. 108 p.
6. Hancock M. Singing Games: Teaching Grammar Through Songs. Cambridge : Cambridge University Press, 2000. 96 p.
7. Partin L.R. The Classroom Teacher's Survival Book: Practical Strategies, Management, Techniques, and Reproducibles for New and Experienced Teachers. San-Francisco : Jossey-Bass, 2009. 366 p.
8. Swaffield S. Unlocking Assessment: Understanding for Reflection and Application. New York : Routledge, 2008. 180 p.
9. Thornbury S. How to Teach Grammar. Harlow : Pearson Education Limited, 2002. 182 p.
10. Umstatter J. English Brainstormers: Ready-to-Use Games and Activities That Make Language Skills Fun to Learn. San-Francisco : Jossey-Bass, 2002. 270 p.
11. Watcyn-Jones P. Fun Class Activities: Games and Activities for Teachers. Harlow : Pearson Education Limited, 2000. 92 p.
12. Watcyn-Jones P. Vocabulary Games and Activities. Harlow : Pearson Education Limited, 2001. 162 p.

Зміст

Передмова

1. Мета практики
2. Зміст практики
3. Індивідуальні завдання
4. Поурочне планування
 - Орієнтовна схема плану уроку
 - Вірєць уроку
5. Спостереження і методичний аналіз педагогічного досвіду
 - Схема аналізу уроку англійської мови
 - Схема аналізу позакласного заходу з англійської мови
6. Форми і методи контролю
 - Вимоги до звіту
 - Оформлення документації
7. Підтвердження підсумків практики
8. Список лексики класного вжитку
9. Список додаткової літератури